

Toolbox-meeting

De nieuwe Arbeidstijdenwet

Inleiding

Werken kost energie, zowel mentaal als fysiek. Daarom mogen werknemers niet te lang achter elkaar werken. In de Arbeidstijdenwet staat hoe lang iemand per dag en per week mag werken en wanneer iemand recht heeft op pauze of rusttijd. Die regels zijn er met het oog op de gezondheid, veiligheid en welzijn van werknemers, maar ook om werk, privé, vrije tijd en zorgtaken te kunnen combineren.

Per 1 april 2007 is de Arbeidstijdenwet gewijzigd. Hierdoor krijgen werknemers en werkgevers meer mogelijkheden om samen afspraken te maken over arbeidstijden en pauzes per dag en per week. Hieronder een (verkort) overzicht van voor jullie belangrijkste onderdelen van de nieuwe wet.

Wat houdt de nieuwe wet ondermeer in?

In die nieuwe wet staat hoe lang je per dag en per week mag werken en wanneer je recht hebt op pauze of rusttijd.

Vanaf 1 april 2007 mogen **dagdiensten maximaal 12 uur** duren, en een **werkweek maximaal 60 uur**, daarbij mag je **niet** iedere week het maximale aantal uren werken.

Als je, je arbeidstijd over een langere periode bekijkt, zien jou werkuren er zo uit:

- Per 4 weken: gemiddeld 55 uur per week in een periode van vier weken lang; in een collectieve regeling (bijvoorbeeld cao) kunnen hierover afwijkende afspraken gemaakt zijn. Maar je mag nooit meer dan 60 uur per week werken.
- Per 16 weken: gemiddeld 48 uur per week in een periode van 16 weken lang.

Rust na werktijd

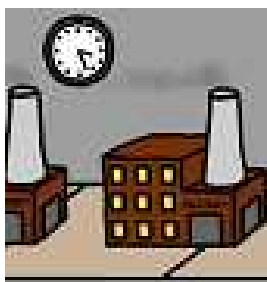
- Na een werkdag mag je 11 uur aaneengesloten **niet** werken. Wel mag deze rustperiode eens in de 7 dagen ingekort worden tot 8 uur als de aard van het werk of de bedrijfsomstandigheden dit nodig maken,
- Na een werkweek mag je 36 uur aaneengesloten **niet** werken. Als jouw werkweek bijvoorbeeld op zaterdag om 16.00 uur eindigt, dan mag je vanaf maandag om 04.00 uur weer aan het werk gaan.
- In een periode van 14 dagen werk je minimaal 72 uur aaneengesloten **niet**. Deze periode mag gesplitst worden in twee perioden van minimaal 32 uur.

Pauze houden

- Werk je langer dan 5 ½ uur, dan heb je minimaal 30 minuten pauze. Die mag worden gesplitst in 2 keer een kwartier;
- Werk je langer dan 10 uur, dan is de pauze minstens 45 minuten. Die mag worden gesplitst in meer pauzes van minimaal een kwartier.

Welke regels gelden bij oproepen bij onvoorziene omstandigheden(consignatie)?

Ook als je niet op de werkplek aanwezig bent kan MEE jou bij onvoorziene omstandigheden oproepen om aan het werk te gaan. In de Arbeidstijdenwet heet dit consignatie.

Arbeidstijd of niet?

De tijd waarin je kunt worden opgeroepen geldt niet als arbeidstijd. Als je echter wordt opgeroepen en aan het werk moet, telt dat wel als arbeidstijd. Voor een oproep staat minimaal een half uur arbeidstijd. Ook als je maar een kwartier aan het werk bent. Als je binnen een half uur nadat je via een oproep aan het werk ging opnieuw wordt opgeroepen, geldt de tussenliggende tijd ook als arbeidstijd.

Onderstaand een schematisch overzicht van het hierboven staande

		Norm
rusttijden	dagelijkse rust	11 uur (aaneengesloten) (1x per week: 8 uur, indien noodzakelijk i.v.m. aard arbeid of bedrijfsomstandigheden)
wekelijkse rust	36 uur (aaneengesloten) óf 72 uur per 14 dagen (te splitsen in stukken van minimaal 32 uur)	
Pauze	bij > 5,½ uur arbeid per dienst	30 minuten (eventueel 2 x 15 minuten)
bij > 10 uur arbeid per dienst	45 minuten (eventueel 3 x 15 minuten)	
bij > 5,5 uur arbeid per dienst	15 minuten ¹	
Arbeidstijd		
per dienst		12 uur
Per week	60 uur	
Per week per 16 weken	48 uur	
Per week per 4 weken	55 uur	
Consignatie	Consignatieverbod	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 14 consignatie-vrije dagen per 4 weken ▪ 2 x 2 dagen per 4 weken noch consignatie, noch arbeid geen consignatie 11 uur vóór en 14 uur ná een nachtdienst
Arbeidstijd per dag	13 uur	
arbeidstijd per week	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gemiddeld 40 uur (per 16 weken) of ▪ gemiddeld 45 uur (per 16 weken), mits: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 uur onafgebroken rust vóóraanvang nieuwe dienst (i.g.v. laatste oproep tussen 00:00 en 00:06 uur) hetzij ▪ gedurende 8 uur onafgebroken rust in de 18 uur volgend op 06:00 uur (als laatste oproep tussen 00:00 en 00:06 uur plaatsvond en direct gevolgd wordt door een nieuwe dienst 	
<i>geldt indien per 16 weken 16x of meer consignatie wordt opgelegd tussen 00:00 en 06:00 uur</i>		

Is reistijd werktijd?

Reistijden voor het woon-werkverkeer beschouwt de wet niet als werktijd. Dat betekent dat de tijd die jij nodig hebt om op het werk te komen of van het werk naar huis te komen niet mag beschouwen als werktijd. Dat geldt ook voor de soms lange tijd die noodgedwongen moet worden doorgebracht in de file.

Reizen voor het werk

Maar de tijd die gemoeid is met reizen dat eigen is aan de arbeid is volgens de arbeidstijdenwet (ATW) wel werktijd. Dat is bijvoorbeeld van belang voor de installateur die op verschillende plekken in het land werkt. Er zijn veel monteurs die op een bouwplaats in het land een volledige werkdag van acht of negen uur maken en vervolgens nog één tot anderhalf uur reistijd enkele reis hebben. Dat is geen reistijd maar werktijd die over de grenzen van de ATW heen gaat.

De praktijk...

Het principe is helder. De praktijk is lastiger want wanneer is reistijd nog eigen aan de arbeid en wanneer niet meer? Als je eerst naar het bedrijf of standplaats rijdt en van daar uit bijvoorbeeld met een busje naar het karwei rijdt of wordt vervoerd is er geen twijfel mogelijk: vanaf het moment dat jij de poort van het bedrijf binnenkomt begint de werktijd.

Ga jij van huis direct naar meerdere klussen op een dag of iedere dag naar een andere klus, dan wordt de reistijd ook als werktijd gezien. Als je langere tijd of regelmatig naar hetzelfde karwei moet en men vertrekt vanaf de standplaats van het bedrijf, dan is de reistijd vanaf de standplaats wederom werktijd. Als je echter vanuit huis vertrekt komt men in een grijs gebied.

Hoe ziet de Arbeidsinspectie dit onderwerp?

De Arbeidsinspectie let in principe op twee dingen; “hetzelfde karwei” en “het gezag van de werknemer”. Als een karweiwaker regelmatig naar hetzelfde karwei gaat, telt de reistijd niet als werktijd. Wie dagelijks naar andere karweien reist kan zijn reizen wel als werktijd tellen. Van gezag van de werknemer is sprake als de werknemer zich daadwerkelijk bemoeit met de wijze waarop men naar het werk gaat. Zo kan de chauffeur, die verschillende collega's in een bedrijfsbusje ophaalt alvorens naar de klant te rijden, zijn reistijd als werktijd tellen. Voor de passagiers in het busje kan het ritje echter gewoon woon-werk verkeer zijn. In de detachering wordt vaak afgesproken dat de reistijd naar de klant aan een maximum is gebonden; gaat men daar overheen wordt de meerdere reistijd als werktijd geteld. De beloning van reistijd wordt in de CAO geregeld.

Langer werken bij noodzakelijke werkzaamheden

Als werkzaamheden niet uitgesteld kunnen worden mag er langer doorgewerkt worden. Hierbij moet voorop staan dat dit langer werken niet te voorkomen is. Je mag dan 1 keer per 2 weken maximaal 14 uur werken (ook in de nacht). Voor de toepassing van deze regeling is geen collectieve overeenstemming vereist.

Geldt de Arbeidstijdenwet ook voor stagiairs/inleenkraften? In principe geldt de Arbeidstijdenwet voor iedereen die voor een werkgever werkt, dus voor alle werknemers, inclusief stagiairs, uitzendkrachten en gedetacheerden. In een aantal gevallen geldt de Arbeidstijdenwet ook voor zelfstandigen. Het gaat dan om situaties waarin ook de veiligheid van derden in het geding is, zoals in de vervoerssectoren.

Voor wie geldt de Arbeidstijdenwet niet?

In sommige situaties is de Arbeidstijdenwet niet of gedeeltelijk niet van toepassing. Bijvoorbeeld in geval van plotselinge onvoorziene gevaarlijke situaties, waarbij het naleven van de wettelijke regels adequaat handelen zou belemmeren.

Ook voor sommige vormen van werk geldt de Arbeidstijdenwet niet of gedeeltelijk niet. Zo gelden de regels voor zondagsarbeid niet voor mensen die een geestelijk ambt binnen de kerk hebben.

Belangrijke andere uitzonderingen zijn:

- werknemers die ten minste 3 maal het minimumloon verdienen (tenzij het gevaarlijk werk, nachtdienst of werk door niet-leidinggevenden in de mijnbouw betreft)
- vrijwilligerswerk
- beroepssporters
- wetenschappelijke onderzoekers
- gezinshuisouders
- podiumkunstenaars
- medisch en tandheelkundig specialisten, verpleeghuisartsen, huisartsen en sociaal geneeskundigen
- begeleiders van school- en vakantiecampen

Jij moet er in eerste instantie zelf op letten dat de regels voor arbeidstijd, rusttijd en pauzes niet worden overschreden. MEE kan niet eisen dat jij buiten deze normen om werkt. Als je het idee hebt dat MEE zich niet aan de regels houdt, kaart dit dan aan bij de directie van MEE.

Ondernemingsraad

Ook de ondernemingsraad heeft tot taak erop te letten dat de wet wordt nageleefd. Je kunt dus de ondernemingsraad informeren, wanneer je van mening bent dat MEE de regels niet naleeft.

Voor nadere informatie over de Arbeidstijdenwet kun je terecht op diverse internetsites zoals daar ondermeer zijn:

www.szw.nl

www.arbeidstijdenwet.nl

www.fnvbondgenoten.nl

of eens naar “arbeidstijdenwet”.